

Rahapelituottojen alenemiseen valmistautuminen, ratkaisuvaihtoehdot

Respondent:

-

Response on:

17.03.2021, 12.38 - 17.03.2021, 13.20

1. Vastaajan tiedot *

Etunimi	Paula
Sukunimi	Tuovinen
Sähköposti	paula.tuovinen@taike.fi
Organisaatio	Taike

2. Mitä seuraavista työryhmän ratkaisuvaihtoehdoista pidätte toimivimpana?(vaihtoehdot esitetty laajemmin liitteenä olevan raportin luvussa 5, s. 90) *

Kokonaisuudistus

3. Perustelut valittuun ratkaisuvaihtoehtoon

Ratkaisuvaihtoehto 3 on ehdottomasti selkein ja johdonmukaisin ratkaisu. Ei ole perusteltua, että rahapelirahoituksella rahoitetaan vain joitakin yhteiskunnan toimialoja. Rahapelirahoituksen nousut ja laskut, kuten muutenkin valtion tulojen nousut ja laskut, tulee kohdentaa yhtäläisesti kaikille sektoreille. Kokonaisuudistuksessa voidaan mitata valtion ja kansalaisten tahtotila, miten esim. taidetta ja kulttuuria halutaan rahoittaa. ☐

Rahapelirahoituksen riskit ja mainehaitat kohdentuvat nyt vain sen edunsaajille, mikä ei ole perusteltua. Se voi myös lisätä päättäjille vaikutelmaa siitä, että edunsaajasektorit ovat ylimääräistä hyvää, jolle kanavoidaan ylimääräistä "erityisrahaa". Rahapelirahoitus on kuitenkin vain yksi tulomuoto valtion kassaan. ☐

Osaratkaisut ja kompromissit ovat heikompia vaihtoehtoja, sillä ongelmia jää, jos kokonaisuutta ei ole ajateltu alusta alkaen. Sen sijaan kokonaisuudistus mahdollistaa rakenteellisen uudistamisen, jopa "luovan tuhon" kautta. Esimerkiksi taiteen ja kulttuurin rahoitus kaipaa tarkastelua kokonaisuutena ja selkeyttämistä, sillä se on vuosikymmenten saatossa kehittynyt hyvin sirpaleiseksi kokonaisuudeksi. Kokonaisuudistuksessa rahoituksen vaikuttavuutta voidaan parantaa, poistaa päällekkäisiä jakomekanismeja, luoda arviointikriteereitä jne. Taiteen ja kulttuurin rahoitus voidaan optimoida tukemaan nykyistä toimintaympäristöä, mm. nuoremman polven työllistymistä. |

Taiteen edistämiskeskus-viraston kannalta kokonaisuudistus on hyvin kannatettava. Nykyinen rahapelirahoitus tuottaa virastolle paljon ongelmia: Rahapelirahoituksen prosessi kulkee eri tahtiin muun talousarvion rakentamisen kanssa. Taike saa tiedon eri aikaan toimintamäärärahasta ja rahapelirahoituksen käyttösuunnitelmasta, jolla myös rahoitetaan viraston toimintaa. Taiken henkilöstöstä lähes puolet rahoitetaan rahapelirahoituksella, ns. määräaikaiset taiteen edistäjät. Tämä aiheuttaa Taike-virastolle kustannuksia, myös yleiskustannuksia, jotka tulee ottaa budjetoinnissa huomioon. Se, että Taike-viraston toimintaa rahoitetaan kahdella eri mekanismilla, joilla on eri käytösäännöt, tekee vuosittaisen budjetoinnin sekä raportoinnin hankalaksi. Taike saa "viraston" toimintamäärärahan toimintamomentilta, joka on siirtomääräraha ja toisen osan rahapelimomentilta, joka on arviomääräraha, eikä tilille saa jäädä rahaa. Tämä johtaa muistiotositserumbaamiseen vuoden aikana, ja vielä vuoden loputtuakin. Tämä tekee kustannuslaskennan haastavaksi. Rahapelirahan käyttöä säädellään myös "budjettikirjan" lausekkeella, joka on epätarkka. Budjettikirjan ilmauksessa mahdollistetaan Taike palkkaamaan "määräaikaisia taiteen edistäjiä". Määräaikaisuuden perustelujen pitäisi kuitenkin olla aina erikseen viraston päätettävissä, sillä esim. määräaikainen rahoitus sinänsä ei perustele määräaikaisuuden käyttöä.